

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ВИКОНАННЯ
розрахунково-графічної роботи
з дисципліни

ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

*(для студентів 4-го курсу денної та 5-го курсу заочної форми
навчання напряму підготовки 6.140103 – Туризм)*

ХАРКІВ – ХНУМГ ім. О. М. Бекетова – 2015

Методичні вказівки до виконання розрахунково-графічної роботи з дисципліни «Основи наукових досліджень» (для студентів 4-го курсу денної та 5-го курсу заочної форми навчання напряму підготовки 6.140103 – Туризм) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; уклад.: О. М. Радіонова, Л. В. Оболенцева. – Х. : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 24 с.

Укладачі: к. е. н., доц. О. М. Радіонова
к. е. н., доц. Л. В. Оболенцева

Рецензент: д. е. н., проф. І. М. Писаревський

Затверджено на засіданні кафедри туризму і готельного господарства,
протокол № 1 від 28.08.2013 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1 Структура роботи та вимоги до змісту.....	5
2 Теми роботи.....	8
3 Вимоги до оформлення роботи	12
ДОДАТКИ	16
СПИСОК ДЖЕРЕЛ	22

ВСТУП

Вивчення дисципліни «Основи наукових досліджень» передбачає засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час у формі індивідуальної навчально-дослідної роботи (розрахунково-графічної роботи), призначеної формувати практичні навички роботи студентів із спеціальною літературою, орієнтувати їх на наукову роботу, критичне осмислення здобутих знань та глибоке вивчення теоретичних і практичних проблем функціонування туристської індустрії, для підвищення якості професійної підготовки управлінських кадрів для підприємств готельного, курортного, ресторанного та туристського бізнесу.

Розрахунково-графічна робота (науково-дослідна робота) передбачає: систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань із дисципліни та застосування їх при вирішенні конкретних практичних ситуацій. Також виконання розрахунково-графічної роботи передбачає розвиток навичок оволодіння методикою дослідження, пов'язаною з економікою, організацією і управлінням підприємствами у галузі готельного, курортного та туристського бізнесу.

Індивідуальна науково-дослідна робота з дисципліни «Основи наукових досліджень» видається студенту на початку вивчення дисципліни. Робота виконується самостійно при консультуванні викладачем на протязі вивчення дисципліни у відповідності до графіку навчального процесу, але не пізніше терміну проведення підсумкового контролю знань.

Розрахунково-графічна робота виконуються з метою закріплення, поглиблення і узагальнення знань, одержаних студентами під час навчання та придбання практичних навичок їх застосування при вирішенні проблем туристської індустрії.

В процесі виконання розрахунково-графічної роботи, разом із теоретичними знаннями та практичними навиками за фахом, студент повинен продемонструвати здібності до науково-дослідної роботи і уміння творчо мислити, навчитися вирішувати актуальні завдання.

Тема індивідуальної науково-дослідної роботи (розрахунково-графічної роботи) вибирається студентом із запропонованих викладачем. Студент може самостійно обрати тему роботи, але обов'язково узгодити її з викладачем.

1 СТРУКТУРА РОБОТИ ТА ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ

Розрахунково-графічна робота повинна мати такі структурні елементи:

- титульний аркуш;
- зміст;
- перелік умовних позначень (за необхідності);
- основну частину: вступ, розділи, висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за необхідності).

Кожний структурний елемент починається з нової сторінки.

Титульна сторінка повинна містити назву навчального закладу, кафедри, навчальної дисципліни; тему розрахунково-графічної роботи; прізвище та ініціали студента; номер академічної групи; дату подання розрахунково-графічної роботи викладачеві на перевірку.

Зміст повинен містити назви розділів, підрозділів і. т.д., які розкривають тему роботи з зазначенням номерів сторінок, на яких вони розміщені.

Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів подається (за необхідності) у вигляді окремого списку. Терміни, скорочення, символи, позначення і таке інше, які повторюються не більше двох разів, до переліку не вносяться, а розшифровка таких, що внесені до переліку, наводиться у тексті при їх першому згадуванні.

У вступі зазначається:

– актуальність обраної теми дослідження – шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями проблеми (наукової задачі) обґрунтовують актуальність та доцільність роботи для розвитку відповідної галузі науки, особливо на користь України. Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним. Досить кількома реченнями висловити головне - сутність проблеми або наукового завдання.

– мета та задачі – не слід формулювати мету як “Дослідження...”, “Вивчення...”, тому що ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету.

– об’єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для дослідження.

– предмет дослідження – міститься в межах об’єкта. Об’єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об’єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована основна увага студента, оскільки предмет дослідження змістовно визначає тему (назву) наукової роботи.

Розділи обов'язково складаються з взаємопов'язаних: 1) теоретичної; 2) аналітичної та рекомендаційної (практичної) частин. Розрахунково-графічна робота вимагає наявності наступних елементів наукового дослідження:

– теоретичного використання передової сучасної методології і наукових розробок, тобто застосування сучасної методології полягає у тому, що при висвітленні теоретичної частини роботи, студент повинен використовувати відомості про новітні досягнення досліджень, застосовувати різноманітні підходи і аспекти до питань, які розглядаються в роботі.

– практичної значущості, що полягає в обґрунтуванні реальності її результатів для потреб практики. Тобто, робота має бути актуальною для країни, регіону чи туристського підприємства, а її результати можуть повністю або частково бути впроваджені до потреб практики.

– комплексного системного підходу до вирішення завдань дослідження; наявності елементів творчості, яка полягає в тому, що предмет дослідження під різними точками зору – з позицій теоретичної бази і практичних навиків, умов його реалізації, аналізу, обґрунтування шляхів удосконалення і т. д. – в тісному взаємозв'язку і єдиній логіці викладу.

Отже, у *першому теоретичному розділі* розглядаються теоретичні аспекти досліджуваної проблеми, аналітичний огляд літературних джерел з предмета дослідження. Критично аналізуються різні наукові погляди, здійснюється їх класифікація. Обґрунтовуються різні фактори впливу на стан і розвиток досліджуваного об'єкта.

У *другому розділі* студент, використовуючи фактичний матеріал і зібрану інформацію аналізує та розкриває зміст питань, що підлягають вивченню на прикладі конкретного підприємства, установи, організації тощо.

При роботі над другим розділом необхідно використовувати економіко-статистичні та економіко-математичні методи науково дослідження.

Мінімально необхідно використати такі методи аналізу:

- порівняння, зведення й групування;
- графічний та табличний методи в дослідженнях аналітичних показників;
- абсолютних і відносних величин;
- провести аналіз рядів динаміки (інтервальних рядів, що характеризують зміну явищ за певний період часу): ряди динаміки – це послідовність чисел, які характеризують зміну того чи іншого соціально-економічного явища, тобто це ряд розміщених у хронологічній послідовності статистичних показників.

Базисний ряд – коли всі показники порівнюємо з першим.

Ланцюговий ряд – коли всі дані порівнюємо з попереднім.

На основі елементів ряду динаміки необхідно визначити систему показників, а саме:

- абсолютний приріст (формула 1.1; 1.2);
- темп росту (зростання) (формула 1.3; 1.4);
- темп приросту (формула 1.5; 1.6);

1. Абсолютний приріст – це показник ряду динаміки, який характеризує на скільки одиниць змінився рівень показника порівняно з рівнем попереднього або базисного періоду:

$$\text{Ланцюговий } \Delta i = Y_i - Y_{i-1}, \quad (1.1)$$

де Δi – ланцюговий абсолютний приріст досліджуваного показника;
 Y_i – досліджуваний показник в певний період часу;
 Y_{i-1} – попереднє значення (рівень) досліджуваного показника.

$$\text{Базисний } \Delta b = Y_i - Y_0, \quad (1.2)$$

де Δb – базисний абсолютний приріст досліджуваного показника;
 Y_i – досліджуваний показник в певний період часу;
 Y_0 – базисне значення (рівень) досліджуваного показника.

2. Темп росту (зростання) – це показник ряду динаміки, який показує у скільки разів змінився поточний рівень показника, що аналізується порівняно з рівнем попереднього, або базового періоду.

$$\text{Ланцюговий } T_{зрі} = Y_i : Y_{i-1}, \quad (1.3)$$

де $T_{зрі}$ – темп росту (зростання) ланцюговий;
 Y_i – досліджуваний показник в певний період часу;
 Y_{i-1} – попереднє значення (рівень) досліджуваного показника.

$$\text{Базисний } T_{зрб} = Y_i : Y_0, \quad (1.4)$$

де $T_{зрі}$ – темп росту (зростання) базисний;
 Y_i – досліджуваний показник в певний період часу;
 Y_0 – базисне значення (рівень) досліджуваного показника.

3. Темп приросту – це показник ряду динаміки, який показує на скільки відсотків змінився поточний рівень показника, порівняно з попереднім або базовим періодом.

$$\text{Ланцюговий } T_{прі} = (Y_i - Y_{i-1}) : Y_{i-1}, \quad (1.5)$$

де $T_{прі}$ – темп приросту ланцюговий;
 Y_i – досліджуваний показник в певний період часу;
 Y_{i-1} – попереднє значення (рівень) досліджуваного показника.

$$\text{Базисний } T_{прб} = (Y_i - Y_0) : Y_0, \quad (1.6)$$

де $T_{прб}$ – темп приросту базисний;
 Y_i – досліджуваний показник в певний період часу;
 Y_0 – базисне значення (рівень) досліджуваного показника.

Наприкінці другого розділу необхідно надати конкретні науково обґрунтовані пропозиції щодо вирішення досліджуваної проблеми та підвищення ефективності діяльності підприємства, організації тощо.

У висновках рекомендується підвести підсумки проведеного дослідження, викласти основні рекомендації і результати одержані в індивідуальній науково-дослідній роботі.

Список використаних джерел. У процесі виконання розрахунково-графічної роботи студент має опрацювати не менше 15-20 літературних джерел з посиланням на використання певної інформації у тексті роботи.

У додатки можуть бути винесені таблиці, рисунки, схеми тощо.

В цілому робота має бути творчою і бути спрямована на вирішення певної проблеми чи на встановлення особистого погляду автора на питання, які розглядаються в роботі.

2 ТЕМИ РОБОТИ

1. Розробка і економічне обґрунтування впровадження нового турпродукту (за видами) на туристському підприємстві N.
2. Розвиток, проблеми і перспективи туризму (за видами) на території N.
3. Розвиток туризму (за видами) на прикладі туристського підприємства N.
4. Нові види туристських послуг (туристських продуктів) на сучасному ринку.
5. Розробка інноваційних туристських продуктів (за видами).
6. Нові види досугово-розважальних послуг та можливості їх включення до туристських програм.
7. Методи просування та стимулювання реалізації туристичних продуктів.
8. Значення людських ресурсів в роботі підприємств туристичного обслуговування: професійні вимоги та розвиток на прикладі підприємства N.
9. Формування іміджу туристського підприємства N.
10. Запровадження системи франчайзингу на туристському підприємстві N: переваги і недоліки.
11. Використання франчайзингу для цілей підвищення ефективності діяльності туристського підприємства.
12. Розвиток франчайзингових форм організації туристського бізнесу (на прикладі туристської агенції N).
13. Дослідження життєвого циклу туристського продукту на підприємстві N.
14. Розробка і ресурсне обґрунтування екскурсійного маршруту N (може бути комплексний).
15. Розробка і ресурсне обґрунтування туристського маршруту N.
16. Формування та підтримка корпоративної культури на підприємстві.

17. Оцінка конкурентоспроможності та формування конкурентних переваг туристського підприємства.
18. Оцінка конкурентоспроможності та формування конкурентних переваг туристично-рекреаційного комплексу.
19. Підвищення конкурентоспроможності туристського підприємства N.
20. Розробка бренда турпідприємства N.
21. Формування позитивного іміджу турпідприємства N.
22. Розробка медіа-плану турпідприємства N.
23. Управління якістю на туристському підприємстві.
24. Управління конфліктами в організаціях сфери туризму.
25. Мотивація персоналу як основа ефективної роботи підприємств сфери туризму.
26. Мотивація праці співробітників туристського підприємства як найважливіший фактор ефективного управління в ринкових умовах.
27. Страхування на підприємствах туризму: мета, види, ефективність.
28. Розробка та економічне обґрунтування впровадження надання додаткових послуг на туристському підприємстві.
29. Диверсифікація продукції (надання послуг) на туристському підприємстві
30. Диверсифікація діяльності туристського підприємства.
31. Розробка заходів щодо стимулювання туроператорів продажу турів через турагенції.
32. Удосконалення формування (встановлення) цін та тарифів на турпідприємстві.
33. Удосконалення рекламної діяльності турпідприємства N.
34. Реклама як резерв підвищення ефективності діяльності турпідприємства.
35. Використання реклами як засобу завоювання нових клієнтів (на прикладі турпідприємства N).
36. Значення та форми підвищення кваліфікації співробітників підприємств сфери туризму.
37. Вдосконалення елементів паблік релейшенз на турпідприємстві N.
38. Розробка заходів по формуванню корпоративного духу та організаційної культури туристичного підприємства.
39. Корпоративна культура як фактор розвитку туристського підприємства.
40. Використання ефективних комунікацій в просуванні послуг підприємств сфери туризму.
41. Удосконалення екскурсійного обслуговування на турпідприємстві.
42. Шляхи підвищення ефективності діяльності туристського підприємства N: диверсифікація послуг туристського спрямування.
43. Розробка системи управління маркетингом на підприємстві сфери туризму.
44. Розробка рекламної кампанії для туристського підприємства.
45. 47. Організаційно-економічні засади функціонування ТІЦ в туристській дестинації N.
46. Розробка бізнес-плану створення туристського інформаційного центру в туристичному центрі N.

47. Підвищення ефективності роботи туристського підприємства за рахунок впровадження нових турів (за видами).
48. Розробка системи заходів по мотивації персоналу на підприємствах сфери туризму.
49. Тайм-менеджмент як інструмент підвищення ефективності діяльності туристського підприємства.
50. Вдосконалення асортименту послуг турпідприємства N з урахуванням фактора сезонності.
51. Підвищення ефективності використання ресурсної бази об'єктів туризму з урахуванням фактора сезонності.
52. Використання досугово-розважальних центрів з метою залучення туристів до регіону N.
53. Управління витратами на туристському підприємстві.
54. Формування та використання фірмового стилю в туристських підприємствах.
55. Організація святкових турів на прикладі поствесільних поїздок.
56. Стратегія і тактика підприємства N по виводу на ринок нового турпродукту.
57. Розробка і технічна підготовка самодіяльного туру N.
58. Розробка спортивного туристського маршруту (за видами спортивного туризму).
59. Розробка турів вихідного дня (за видами туризму, на прикладі території).
60. Формування та просування туристського продукту ____ на підприємстві N.
61. Характеристика та оцінка рекреаційного потенціалу території N.
62. Характеристика та оцінка туристського потенціалу території N.
63. Характеристика та оцінка екскурсійного потенціалу території N.
64. Запровадження соціально-психологічних методів управління на туристському підприємстві.
65. Запровадження економічних методів управління на туристському підприємстві.
66. Розробка конкурентної стратегії туристського підприємства.
67. Шляхи підвищення конкурентоспроможності туристського підприємства.
68. Маркетинг як інструмент антикризового управління туристського підприємства.
69. Удосконалення механізму антикризового управління підприємством тур індустрії.
70. Управління ризиками на підприємствах сфери туризму.
71. Археологічні пам'ятники як об'єкт і ресурс туризму на території N.
72. Туристсько-рекреаційний потенціал гірських територій АР Крим.
73. Туристсько-рекреаційний потенціал гірських територій Карпатського гірського масиву.
74. Оцінка історико-культурного потенціалу території N для розвитку туризму.
75. Оцінка історико-культурного потенціалу території N для розвитку екскурсійної діяльності.

76. Оцінка природного потенціалу території N для розвитку туризму.
77. Оцінка природного потенціалу території N для розвитку екскурсійної діяльності.
78. Розробка заходів по посиленню конкурентної позиції туристського підприємства N на ринку міста.
79. Оцінка ризиків туристського підприємства (на прикладі турпідприємства N).
80. Прогнозування діяльності туристського підприємства (на прикладі турпідприємства N).
81. Застосування стратегічного менеджменту в діяльності підприємств сфери туризму.
82. Застосування комунікаційного маркетингу в діяльності підприємств сфери туризму.
83. Застосування логістичних методів управління на підприємствах сфери туризму.
84. Інноваційна активність як конкурентна перевага туристського підприємства.
85. Використання соціальних мереж для формування іміджу туристського підприємства.
86. Особливості обслуговування іноземних громадян: культурний, правовий, психологічний аспекти.
87. Розробка та організаційно-економічне обґрунтування плану заходів туристського підприємства для участі у виставці.

Студент за погодженням з викладачем може запропонувати власну тему роботи за умов відповідного обґрунтування її актуальності та доцільності розробки!

3 ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ РОБОТИ

Розрахунково-графічну роботу слід оформляти у відповідності до вимог, розроблених і затверджених профілюючою кафедрою. Обсяг розрахунково-графічної роботи до одного умовно друкованого аркушу (24 сторінки – 14 кеглем, 1,5 інтервалом комп'ютерного набору) формату А4. (До цього обсягу не включають список використаних джерел та додатки).

Шрифт тексту роботи – Times New Roman, розмір 14 з 1,5 міжрядковим інтервалом. Текст роботи необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – 25 мм, праве – 10 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм.

Кожну структурну частину роботи починають з нової сторінки. Заголовки структурних частин роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, малюнків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №.

Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Такі структурні частини роботи, як зміст, перелік умовних позначень, вступ, висновки, список використаних джерел не мають порядкового номера.

Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу.

Приклад: РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ СФЕРИ ТУРИЗМУ

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: «2.3.» (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу.

Приклад: 1.1. Сутність та особливості сфери туризму

Пункти нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, пункту, між якими ставлять крапку. В кінці номера повинна стояти крапка, наприклад: «1.3.2.» (другий пункт третього підрозділу першого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок пункту. Пункт може не мати заголовка. Підпункти нумерують у межах кожного пункту за такими ж правилами, як пункти.

Приклад: 1.1.4. Класифікація туризму

Ілюстрації (фотографії, креслення, схеми, графіки, карти) і таблиці необхідно подавати безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації і таблиці, які розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер Ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад: «Рис. 1.2.» (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Якщо в роботі подано одну ілюстрацію, то її нумерують за загальними правилами.

Приклад:

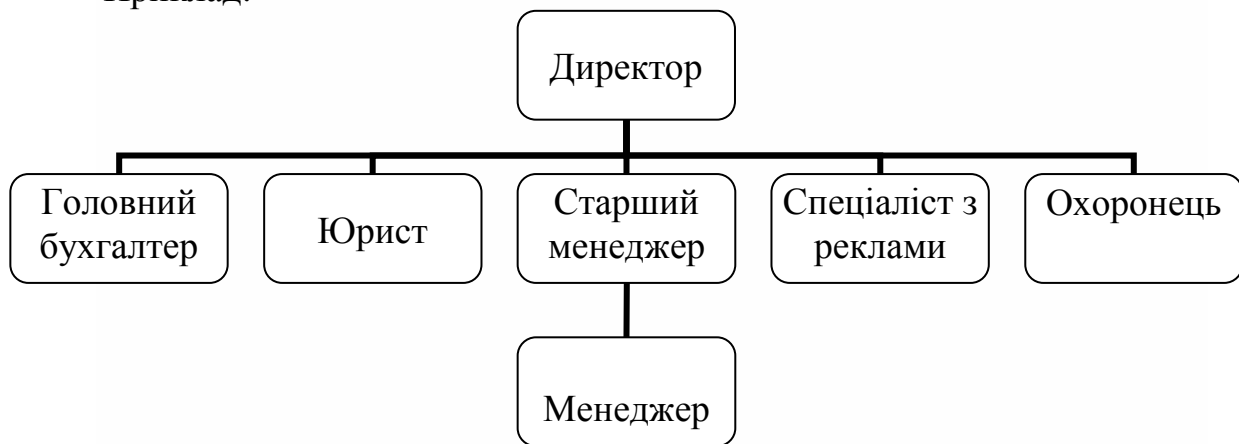

Рис. 2.1. Організаційна структура туристичного агентства «N»

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) в межах розділу. В правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера, потім з нового рядка друкують назву таблиці. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 1.2» (друга таблиця першого розділу). Якщо в роботі одна таблиця, її нумерують за загальними правилами. При переносі частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово «Таблиця» і номер її вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовження табл.» і вказують номер таблиці, наприклад: «Продовження табл.1.2».

Приклад:

Таблиця 2.1

Динаміка кадрів туристичного агентства «N»

Показники	2010 р.	2011 р.	2012 р.
1	2	3	4

1	2	3	4

Формули (якщо їх більше одної) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Номери формул пишуть біля правого берега аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: «(3.1)» (перша формула третього розділу).

Приклад:

$$Ч_{\text{ср}} = (Ч_{\text{нр}} + Ч_{\text{кр}}) : 2, \quad (3.1)$$

де $Ч_{\text{ср}}$ – середньооблікова чисельність працівників;

$Ч_{\text{нр}}$ – чисельність працівників на початок року, осіб;

$Ч_{\text{кр}}$ – чисельність працівників на кінець року, осіб.

При написанні роботи студент повинен давати посилання на джерела літератури. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування документа, дають необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг.

Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли в них наявний матеріал, який не включено до останнього видання. Якщо використовують відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул з джерела, на яке дано посилання в дисертації. Посилання в тексті роботи на джерела слід зазначати порядковим номером за переліком використаних джерел у квадратних дужках, наприклад, «... у працях [1-7]...», або в кінці речення, наприклад: [1, с. 5-8], [1, 2, 4].

Оформлення списку використаних джерел слід розміщувати одним із таких способів: 1) у порядку появи посилань у тексті (найбільш зручний для користування і рекомендований при написанні наукових робіт); 2) в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків – спочатку наводяться законодавчі та нормативні акти, далі загальна та спеціальна література в алфавітному порядку, потім Інтернет джерела, і в кінці – література на іноземній мові.

Під час складання списку використаних джерел необхідно дотримуватися національного стандарту ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання». Див. Додаток А.

Додатки оформлюють як продовження роботи на наступних її сторінках, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті. При цьому кожний додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток __» і велика літера, що позначає додаток.

Додатки позначаються великими літерами українського алфавіту, за винятком – Г, Г', Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь.

При наявності кількох додатків, оформляється окрема сторінка «ДОДАТКИ».

Приклади бібліографічних записів

Елементи, виділені *напівжирним курсивом*, є факультативними і вводяться в бібліографічний запис залежно від теми наукової роботи. Проміжки між знаками та елементами запису є обов'язковими і використовують для розрізнення знаків граматичної пунктуації.

Книги Однотомний документ

Один автор

1. Василій Великий. Гомілії / Василій Великий ; *[пер. з давньогрец. Л. Звонська]*. – Львів : Свічадо, 2006. – 307 с. – (Джерела християнського Сходу. Золотий вік патристики IV–V ст. ; № 14). – *Переклад за вид. Patrologiae cursus completus. Series Graeca I-CLXI (Paris : J. P. Migne, 1857—66).* — *Бібліогр. в підрядк. прим.* — ISBN 966-8744-87-X.
2. Коренівський Д. Г. Дестабілізуючий ефект параметричного білого шуму в неперервних та дискретних динамічних системах / Коренівський Д. Г. ; *НАН України, Ін-т математики*. – К. : Ін-т математики, 2006. – 111 с. – (Математика та її застосування) (Праці / Ін-т математики НАН України ; т. 59). — *Бібліогр.: с. 97–106 (93 назви) та в підрядк. прим.* — ISBN 966-02-3964-5.
3. Матюх Н. Д. Що дорожче срібла-золота = *That is more expensive than silver and gold : [розповідь про 70-річний шлях Київ. ювелір. з-ду]* / Наталія Дмитрівна Матюх ; *[ред. рада: Цюпко С. В. (голова) та ін.]*. – К. : Асамблея діл. кіл : Ін-т соц. іміджмейкінгу, 2006. – 311 с. : *іл., портр.* — (Ювеліри України ; т. 1). — ISBN 966-965-810-1.
4. Шкляр В. Елементал : [роман] / Василь Шкляр. — Львів : Кальварія, 2005. — 196, [1] с. : *портр.* — (Першотвір = *Individual*). — ISBN 966-663-178-4.

Два автори

5. Матяш І. Б. Діяльність Надзвичайної дипломатичної місії УНР в Угорщині : *історія, спогади, арх. док.* / І. Матяш, Ю. Мушка. — К. : Києво-Могилян. акад., 2005. — 397, [1] с. : *іл., портр.* — (Бібліотека наукового щорічника "Україна дипломатична" ; вип. 1). — *Бібліогр. в кінці розд. та в тексті.* — ISBN 966-518-338-9.
6. Ромовська З. В. Сімейне законодавство України / З. В. Ромовська, Ю. В. Черняк ; *Акад. адвокатури України, Шк. адвокат. підготов.* — К. : Прецедент, 2006. — 93 с. — (Юридична бібліотека. Бібліотека адвоката) (Матеріали до складання кваліфікаційних іспитів для отримання Свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю ; вип. 11). — ISBN 966-8062-37-X.
7. Суберляк О. В. Технологія переробки полімерних та композиційних матеріалів : *підруч. [для студ. вищ. навч. закл.]* / О. В. Суберляк, П. І. Баштанник ; *М-во освіти і науки України, Ін-т інновац. технологій і змісту освіти*. — Львів : Растр-7, 2007. — 375 с. : *іл., табл., портр.* — *Бібліогр.: с. 358–362.* — ISBN 978-966-2004-01-4.

Три автори

8. Акофф Р. Л. Идеализированное проектирование: как предотвратить завтрашний кризис сегодня. Создание будущего организации / Акофф Р. Л., Магидсон Д., Эддисон Г. Д. ; *пер. с англ. Ф. П. Тарасенко*. — Днепропетровск : Баланс Бизнес Букс, 2007. — XLIII, 265 с. : *ил.* — *Предм. указ.: с. 263—265.* — *Библиогр. в конце гл.* — ISBN 978-966-415-020-7.

Чотири автори

9. Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / [Вітвіцький В. В., Кисляченко М. Ф., Лобастов І. В., Нечипорук А. А.] ; **Укр. НДІ продуктивності АПК М-ва аграр. політики України.** – К. : НДІ "Укراгропромпродуктивність", 2006. – 106 с. : **табл.** – (Бібліотека спеціаліста АПК. Економічні нормативи). – **Бібліогр.: с. 106.** – ISBN 966-7803-97-X.

10. Механізація переробної галузі агропромислового комплексу : **[підруч. для учнів проф.-техн. навч. закл.]** / О. В. Гвоздєв, Ф. Ю. Ялпачик, Ю. П. Рогащ, М. М. Сердюк. — К. : Вища освіта, 2006. – 478, [1] с. : **іл., табл.** – (ПТО: Професійно-технічна освіта). – **Бібліогр.: с. 472—473.** – ISBN 966-8081-58-7.

П'ять і більше авторів

11. Психология менеджмента / [Власов П. К., Липницький А. В., Луцких И. М. и др.] ; **под ред. Г. С. Никифорова.** — [3-е изд.]. — Х. : Гуманитар. центр, 2007. — 510 с. : **ил., табл.** – **Библиогр.: с. 504–510.** – ISBN 966-83243-34-X.

12. Формування здорового способу життя молоді : **навч.-метод. посіб. для працівників соц. служб для сім'ї, дітей та молоді** / [Т. В. Бондар, О. Г. Карпенко, Д. М. Дикова-Фаворська та ін.] ; **Укр. ін-т соц. дослідж.** – К. : Укр. ін-т соц. дослідж., 2005. – 115 с. : **іл., табл.** — (Серія "Формування здорового способу життя молоді" : у 14 кн. ; кн. 13). – **Бібліогр.: с. 84–85 та в підрядк. прим.** – ISBN 966-8435-10-9.

Без автора

13. Історія Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря / [авт. тексту В. Клос]. – К. : Грані-Т, 2007. – 119 с. : **іл., табл., портр.** – (Грані світу). – ISBN 978-966-2923-73-5.

14. Воскресіння мертвих : українська барокова драма : **антологія** / [упорядкув., ст., пер. і прим. В. О. Шевчук]. – К. : Грамота, 2007. – 638, [1] с. – **Бібліогр. в прим. в кінці розд.** – ISBN 978-966-349-045-X.

15. Проблеми типологічної та квантитативної лексикології = **Problems of Typological and Quantitative Lexicology** : **[зб. наук. пр.]** / наук. ред. Каліущенко В. та ін.]. – Чернівці : Рута, 2007. – 310 с. : **іл., табл.** — **Текст: укр., рос., англ.** — **Бібліогр. в кінці ст.** – ISBN 978-966-568-897-6.

Багатотомний документ

16. Історія Національної академії наук України, 1941–1945 / [упоряд. Л. М. Яременко та ін.] ; **НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т архівознав., Ін-т укр. археографії та джерелознав. ім. М. С. Грушевського.** – К. : Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, 2007– (Джерела з історії науки в Україні). — **Бібліогр. в підрядк. прим.** – ISBN 978-966-02-4254-8.

17. Межгосударственные стандарты : **каталог : в 6 т.** / [сост. Ковалева И. В., Рубцова Е. Ю. ; **ред. Иванов В. Л.**]. – Львов : НТЦ "Леонорм-Стандарт", 2005 – (Серия "Нормативная база предприятия"). – ISBN 966-7961-45-1. Т. 1. – 2005. – 277 с. – ISBN 966-7961-46-X.

18. Кучерявенко Н. П. Курс налогового права : Особенная часть : **в 6 т.** / Н. П. Кучерявенко. — Х. : Право, 2002 – ISBN 966-95754-6-X.

19. Реабілітовані історією. Миколаївська область / обл. редкол.: Гаркуша О. М. (голова) [та ін.]. К. : Світогляд ; Миколаїв : [б. в.], 2006 – (Науково-документальна серія книг "Реабілітовані історією" : у 27 т. / голов. редкол.: Тронько П. Т. (голова) та ін.). Кн. 3. – 2007. – 655 с.: **іл., портр.** – **Текст: укр., рос.** – **Бібліогр. в тексті.** — ISBN 978-966-8837-06-01.

20. Бондаренко В. Г. Теорія ймовірностей і математична статистика. Ч. 1 / В. Г. Бондаренко, І. Ю. Канівська, С. М. Парамонова ; *Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т"*. – К. : НТУУ "КПІ", 2006. – 125 с. : *іл.*

Матеріали конференцій, з'їздів

21. Економіка, менеджмент, освіта в системі реформування агропромислового комплексу : *матеріали Всеукр. конф. молодих учених-аграрників ["Молодь України і аграрна реформа"]*, (Харків, 11–13 жовт. 2000 р.) / М-во аграр. політики, Харків. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва ; *редкол.: В. М. Нагаєв [та ін.]*. – Х. : Харків. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва, 2000. – 167 с. : *іл., табл.* – *Бібліогр. в кінці доп.* – ISBN 966-7392-31-7.

22. Кібернетика в сучасних економічних процесах : *зб. текстів виступів на республік. міжвуз. наук.-практ. конф.* / Держкомстат України, Ін-т статистики, обліку та аудиту. – К. : ІСОА, 2002. – 147 с. : *іл., табл.* – ISBN 966-8059-08-5.

23. Оцінка й обґрунтування продовження ресурсу елементів конструкцій : *пр. конф., 6–9 черв. 2000 р., Київ*. Т. 2 / відп. ред. В. Т. Трощенко. — К. : НАН України, Ін-т пробл. міцності, 2000. — С. 559–956, XIII, [2] с. — (Ресурс 2000). — *Текст парал.: укр., рос., англ.* — *Бібліогр. в кінці доп.*

24. Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій = *Problems of mechanics and strength of structures* : *зб. наук. пр.* / наук. ред. В. І. Моссаковський. — Дніпропетровськ : Навч. кн., 1999. — 215 с. : *іл., табл.* — *Текст: укр., рос.* — *Бібліогр. в кінці ст.* — ISBN 966-7056-81-3.

— Ризикологія в економіці та підприємстві : *зб. наук. пр. за матеріалами міжнар. наук.-практ. конф., 27–28 берез. 2001 р.* / М-во освіти і науки України, Держ. податк. адмін. України [та ін.] ; *редкол.: О. Д. Шарапов (голов. ред.) [та ін.]*. — К. : КНЕУ : Акад. ДПС України, 2001. — 452 с. — *Текст: укр., рос.* — *Бібліогр. в кінці ст.* — ISBN 966-7257-60-6.

Препринти

25. Шиляев Б. А. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ/ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов / Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. — Х. : ННЦ ХФТИ, 2006. — 19 с. : *ил., табл.* — (Препринт / НАН Украины, Нац. науч. центр "Харьков. физ.-техн. ин-т" ; ХФТИ 2006-4). — *Библиогр.: с. 18–19 (23 назв.)*.

26. Панасюк М. І. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма- методами / Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. — Чорнобиль : Ін-т пробл. безпеки АЕС НАН України, 2006. — 7, [1] с. : *іл., табл.* — (Препринт / НАН України, Ін-т пробл. безпеки АЕС ; 06-1). — *Бібліогр.: с. 8*.

Словники

27. Географія : *словник-довідник* / [авт.-уклад. Ципін В. Л.]. — Х. : Халімон, 2006. — 175, [1] с. : *табл.* — *Алф. показж. ст.: с. 166–175.* — ISBN 978-966-2011-05-0.

28. Тимошенко З. І. Болонський процес в дії : *слов.-довід. основ. термінів і понять з орг. навч. процесу у вищ. навч. закл.* / З. І. Тимошенко, О. І. Тимошенко ; *Європ. ун-т.* — К. : Європ. ун-т, 2007. — 57 с. : *табл.* — ISBN 966-301-090-8.

29. Українсько-німецький тематичний словник = *Ukrainisch-deutsches thematisches Wörterbuch* : *[близько 15 000 термінів]* / уклад. Н. Яцко та ін.]. — К. : Карпенко, 2007. — 219 с. — ISBN 966-8387-23-6.

30. Європейський Союз : *словник-довідник* / [ред.-упоряд. М. Марченко]. — 2-ге вид. — К. : К.І.С., 2006. — 138 с. : *іл., табл.* — ISBN 966-8039-97-1.

Атласи

31. Україна : *екол.-геогр. атлас : присвяч. Всесвіт. дню науки в ім'я миру та розв. згідно з рішенням 31 сесії Ген. конф. ЮНЕСКО* / [наук. редкол.: С. С. Куруленко та ін.] ; *Рада по вивч. продукт. сил України НАН України [та ін.]*. — К. : Варта, 2006. — 217, [1] с. : *іл., табл., портр., карти*. — ISBN 966-585-199-3.
32. *Анатомія пам'яті : атлас схем і рисунків провід. шляхів і структур нервової системи, що беруть участь у процесах пам'яті : посіб. для студ. та лікарів* / О. Л. Дроздов, Л. А. Дзяк, В. О. Козлов, В. Д. Маковецький. — 2-ге вид., розшир. та доповн. — Дніпропетровськ : Пороги, 2005. — 218 с. : *іл., табл.* — *Бібліогр.: с. 217—218.* — ISBN 966-7985-93-8.
33. Куерда Х. Атлас ботаніки / Хосе Куерда ; [пер. з ісп. В. Й. Шовкун]. — Х. : Ранок, 2005. — 96 с. : *іл.* — *Алф. покажч.: с. 94—96.* — ISBN 966-672-178-3.

Законодавчі та нормативні документи

34. Кримінально-процесуальний кодекс України : *за станом на 1 груд. 2005 р.* / Верховна Рада України. — Офіц. вид. — К. : Парлам. вид-во, 2006. — 207 с. — (Бібліотека офіційних видань). — ISBN 966-611-412-7.
35. *Медична статистика : зб. нормат. док.* / М-во охорони здоров'я України, Голов. упр. охорони здоров'я та мед. забезп. м. Києва, Київ. міськ. наук. інформ.-аналіт. центр мед. статистик ; *упоряд. та голов. ред. В. М. Заболотько*. — К. : МНІАЦ мед. статистики : Медінформ, 2006. — 459 с. : *табл.* — (Нормативні директивні правові документи). — ISBN 966-8318-99-4.
36. *Експлуатація, порядок і терміни перевірки запобіжних пристроїв посудин, апаратів і трубопроводів теплових електростанцій : СОУ-Н ЕЕ 39.501:2007* / М-во палива та енергетики України. — Офіц. вид. — К. : ГРІФРЕ : М-во палива та енергетики України, 2007. — VI, 74 с. : *іл., табл.* — (Нормативний документ Мінпаливенерго України. Інструкція). — *Бібліогр.: с. 73.*

Стандарти

37. Графічні символи, що їх використовують на устаткуванні. Показчик та огляд (ISO 7000:2004, IDT) : ДСТУ ISO 7000:2004. — [Чинний від 2006—01—01]. — К. : Держспоживстандарт України 2006. — IV, 231 с. : *табл.* — (Національний стандарт України).
38. Якість води. Словник термінів : ДСТУ ISO 6107-1:2004 — ДСТУ ISO 6107-9:2004. — [Чинний від 2005—04—01]. — К. : Держспоживстандарт України, 2006. — 181 с. : *табл.* — (Національні стандарти України). — *Текст: нім., англ., фр., рос., укр.*
39. Вимоги щодо безпечності контрольно-вимірювального та лабораторного електричного устаткування. Частина 2-020. Додаткові вимоги до лабораторних центрифуг (EN 61010-2-020:1994, IDT) : ДСТУ EN 61010-2-020:2005. — [Чинний від 2007—01—01]. — К. : Держспоживстандарт України, 2007. — IV, 18 с. : *табл.* — (Національний стандарт України).
- 40.

Каталоги

41. Межгосударственные стандарты : *каталог : в 6 т.* / [сост. Ковалева И. В., Павлюкова В. А. ; *ред. Иванов В. Л.*]. — Львов : НТЦ "Леонорм-стандарт, 2006— . — (Серия "Нормативная база предприятия"). — ISBN 966-7961-77-X.
- Т. 5. — 2007. — 264 с. — ISBN 966-7961-75-3.
- Т. 6. — 2007. — 277 с. : *табл.* — *Библиогр.: с. 277 (6 назв.).* — ISBN 966-7961-76-1.

42. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : *каталог-довідник* / [авт.-упоряд. М. Зобків та ін.] ; *Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей.* — Львів : Новий час, 2003. — 160 с. : *іл., табл.* — ISBN 966-96146-0-0.
43. Університетська книга : *осінь, 2003 : [каталог]*. — [Суми : Унів. кн., 2003?]. — 11 с. : *іл.*
44. Горницкая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Горницкая И. П., Ткачук Л. П. ; *Донец. ботан. сад НАН Украины.* — Донецк : Лебедь, 2005. — 228 с., [4] л. ил. : *табл.* — *Библиогр.: с. 226—227 (28 назв.).* — *Алф. указ. рус. и латин. назв. растений: с. 181—192.* — ISBN 966-508-397-X.

Бібліографічні покажчики

45. Куц О. С. Бібліографічний покажчик та анотації кандидатських дисертацій, захищених у спеціалізованій вченій раді Львівського державного університету фізичної культури у 2006 році : *спец.: 24.00.01 — олімп. і проф. спорт, 24.00.02 — фіз. культура, фіз. виховання різних груп населення, 24.00.03 — фіз. реабілітація* / О. Куц, О. Вацеба ; *Львів. держ. ун-т фіз. культури.* — Львів : Укр. технології, 2007. — 74 с. : *табл.* — *Текст: укр., рос., англ.*
46. Систематизований покажчик матеріалів з кримінального права, опублікованих у Віснику Конституційного Суду України за 1997—2005 роки / М-во внутр. справ України, Львів. держ. ун-т внутр. справ ; *[уклад.: Кириш Б. О., Потлань О. С.]*. — Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2006. — 11 с. — (Серія: Бібліографічні довідники ; вип. 2).

Автореферати дисертацій

47. Новосад І. Я. Технологічне забезпечення виготовлення секцій робочих органів гнучких гвинтових конвеєрів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : *спец. 05.02.08 "Технологія машинобудування"* / Новосад Іван Ярославович ; *Тернопіл. держ. техн. ун-т ім. Івана Пулюя.* — Тернопіль, 2007. — 20, [1] с., *включ. обкл. : іл.* — *Бібліогр.: С. 17—18.*
48. Нгуен Ші Данг. Моделювання і прогнозування макроекономічних показників в системі підтримки прийняття рішень управління державними фінансами : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : *спец. 05.13.06 "Автоматиз. системи упр. та прогрес. інформ. технології"* / Нгуен Ші Данг ; *Нац. техн. ун-т України "Харків. політехн. ін-т"*. — К., 2007. — 20 с. : *іл., табл.* — *Бібліогр.: С. 17—18.*

Частина книги, періодичного, продовжуваного видання

49. Козіна Ж. Л. Теоретичні основи і результати практичного застосування системного аналізу в наукових дослідженнях в області спортивних ігор / Ж. Л. Козіна // *Теорія та методика фізичного виховання.* — 2007. — № 6. — С. 15—18, 35—38. — *Бібліогр.: С. 38.*
50. Гранчак Т. Інформаційно-аналітичні структури бібліотек в умовах демократичних перетворень / Тетяна Гранчак, Валерій Горовий // *Бібліотечний вісник.* — 2006. — № 6. — С. 14—17.
51. Валькман Ю. Р. Моделирование НЕ-факторов — основа интеллектуализации компьютерных технологий / Ю. Р. Валькман, В. С. Быков, А. Ю. Рыхальский // *Системні дослідження та інформаційні технології.* — 2007. — № 1. — С. 39—61. — *Библиогр.: С. 59—61.*
52. Ма Шуін. Проблеми психологічної підготовки в системі фізкультурної освіти / Ма Шуін // *Теорія та методика фізичного виховання.* — 2007. — № 5. — С. 12—14. — *Бібліогр.: С. 14.*
53. Регіональні особливості смертності населення України / Л. А. Чепелевська, Р. О. Моїсєнко, Г. І. Баторшина [та ін.] // *Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України.* — 2007. — № 1. — С. 25—29. — *Бібліогр.: С. 29.*

54. Валова І. Нові принципи угоди Базель II / І. Вало́ва ; *пер. з англ. Н. М. Середи* // Банки та банківські системи. — 2007. — Т. 2, № 2. — С. 13—20. — *Бібліогр.: С. 20.*
55. Зеров М. Поетична діяльність Куліша / Микола Зеров // Українське письменство XIX ст. Від Куліша до Винниченка : *(нарис з новіт. укр. письменства) : статті* / Микола Зеров. — Дрогобич, 2007. — С. 245—291.

або

56. Третьяк В. В. Возможности использования баз знаний для проектирования технологии взрывной штамповки / В. В. Третьяк, С. А. Стадник, Н. В. Калайтан // Современное состояние использования импульсных источников энергии в промышленности : *международ. науч.-техн. конф, 3—5 окт. 2007 г. : тез. докл.* / Нац. аэрокосм. ун-т им. Н. Е. Жуковского "Харьк. авиац. ин-т". — Х., 2007. — С. 33.
57. Чорний Д. Міське самоврядування: тягарі проблем, принади цивілізації / Д. М. Чорний // По лівий бік Дніпра: проблеми модернізації міст України : *(кінець XIX—початок XX ст.)* / Д. М. Чорний. — Х., 2007. — Розд. 3. — С. 137—202.

Електронні ресурси

58. Богомольний Б. Р. Медицина екстремальних ситуацій [*Електронний ресурс*] : *[навч. посіб. для студ. мед. вузів III—IV рівнів акредитації]* / Б. Р. Богомольний, В. В. Кононенко, П. М. Чуєв . — Електрон. дані. — Одеса : Одес. медуніверситет, 2001. — 1 електрон. опт. диск (CD-R) ; 12 см. — (Бібліотека студента-медика = *Medical student's library : започатк. 1999 р.*). Систем. вимоги: Pentium ; 32 Mb RAM ; Windows 95, 98, 2000, XP ; MS Word 97-2000. — Назва з екрана. — *На контейнері назва сер. парал. укр., англ.* — ISBN 966-573-216-1.
59. Розподіл населення найбільш численних національностей за статтю та віком, шлюбним станом, мовними ознаками та рівнем освіти [*Електронний ресурс*] : *за даними Всеукр. перепису населення 2001 р.* / Держ. ком. статистики України ; *ред. О. Г. Осауленко.* — Електрон. дані. — К. : Інфодиск, 2004. — 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) : кольор. ; 12 см. — (Всеукраїнський перепис населення, 2001). — Систем. вимоги: Pentium-266 ; 32 Mb RAM ; CD-ROM Windows 98/2000/NT/XP. — Назва з титул. екрана.
60. Бібліотека і доступність інформації у сучасному світі: електронні ресурси в науці, культурі та освіті [*Електронний ресурс*] : *(підсумки 10-ї Міжнар. конф. "Крим-2003")* / Л. Й. Костенко, А. О. Чекмарьов, А. Г. Бровкін, І. А. Павлуша // Бібліотечний вісник. — 2003. — № 4. — С. 43. — Режим доступу до журн.: <http://www.nbuv.gov.ua/articles/2003/03klinko.htm>. — Назва з екрана.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Закон України „Про внесення змін в Закон України „Про туризм” від 18 листопада 2003 р. № 1282 – 15 [електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1282-15>
2. Концепція Державної цільової програми розвитку туризму та курортів на період до 2022 року. Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 1 серпня 2013 р. № 638-р. [електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/638-2013-%D1%80>
3. Айвазян С. А. Прикладная статистика. Основы моделирования и первичная обработка данных. / С. А. Айвазян, И. С. Енюков, Л. Д. Машалкин – М. : Финансы и статистика, 1983.– 470 с.
4. Білуха М. Т. Основи наукових досліджень : підручник. / М.Т. Білуха – К. : Вища школа, 1997. – 214 с.
5. Болч В. Многомерные статистические методы для экономики. (Пер. с англ. А. Д. Плитмана / Под ред. С. А. Айвазяна). – М. : Статистика, 1979.–317 с.
6. Бори́кова Л. В. Пишем реферат, доклад, выпускную квалификационную работу / Л.В. Бори́кова, Н. А. Виноградова– М., 2000.–89 с.
7. Дубров А. М. Многомерные статистические методы: учебник. / А. М. Дубров, В. С. Мхитарян, Л. И. Трошин – М. : Финансы и статистика, 1998. – 352 с.
8. Ефимова М. Р. Общая теория статистики. / М. Р. Ефимова, Е. В. Петрова, В. Н. Румянцева – М. : ИНФРА – М, 1999. – 416 с.
9. Кожухар В. М. Основы научных исследований : учебное пособие / В. М. Кожухар. – М. : Издательско-торговая корпорация Дашков и К°, 2010. – 216 с.
10. Крутов В. И. Основы научных исследований. / В.И. Крутов, В. В. Попов – М. : Высшая школа, 1989. – 400 с.
11. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник. / О.В. Крушельницька – К. : Кондор, 2003. – 192 с.
12. Лудченко А. А. Основы научных исследований. / А. А. Лудченко, Я. А. Лудченко, Т. А. Примак – К.: Знання, 2001. – 113 с.
13. Огурцов А. Н. Основы научных исследований : учеб.- метод. пособие / – А. Н. Огурцов. – Харьков : НТУ «ХПИ», 2008. – 178 с.
14. Сабитов Р.А. Основы научных исследований : учеб. пособие / Р. А. Сабитов. – Челяб. гос. ун-т. Челябинск, 2002. – 138 с.
15. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень : навчальний посібник / В. І. Романчиков – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 254 с.
16. Щербина Л. В. Основы научных исследований : опорный конспект лекций. / Л. В. Щербина – Х. : ХНАМГ, 2007. – 141 с.
17. Філіпченко А. С. Основы научных исследований : посібник / А. С. Філіпченко – К. : Академвидав, 2004. – 208 с.
18. ДСТУ ГОСТ 7.1.2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання»(ГОСТ 7.1-2003IDT) – Вперше (зі скасуванням ГОСТ 7.1-84, ГОСТ 7.16-79, ГОСТ 7.18-79, ГОСТ 7.34-81.

Ресурси мережі Internet

1. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
2. Офіційний сайт Нормативні акти України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nau.kiev.ua>
3. Офіційний сайт Державної туристичної Адміністрації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.tourism.gov.ua>
4. Сайт з інформацією про країнознавство [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.tourism.ru>
5. Сайт про міста та країни світу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.strani.ru>
6. Сайт з інформацією про кращі готелі світу, віртуальний турист – довідки про всі країни світу (карти, історія, культура, природні умови) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.top-hotels.ru>, <http://www.world-v-tourism.com>

Навчальне видання

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання

розрахунково-графічної роботи

з дисципліни

ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

*(для студентів 4-го курсу денної та 5-го курсу заочної форми
навчання напряму підготовки 6.140103 – Туризм)*

Укладачі: **РАДІОНОВА** Ольга Миколаївна,
ОБОЛЕНЦЕВА Лариса Володимирівна

Відповідальний за випуск *І. М. Писаревський*

За авторською редакцією

Комп'ютерне верстання *І. В. Волосожарова*

План 2013, поз. 435 М

Підп. до друку 22.07.2013 р.
Друк на ризографі
Тираж 50 пр.

Формат 60×84/16
Ум. друк. арк. 1,4
Зам. №

Видавець і виготовлювач:
Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Революції, 12, Харків, 61002
Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК № 4705 від 28.03.2014 р.